

Rantaniityn kunnostus ja tuulitulvat

Heli Suurkuukka
Toteutusvastaava, Sisävedet

**Lintuvesi- ja kosteikkopäivät
1.9.2026**

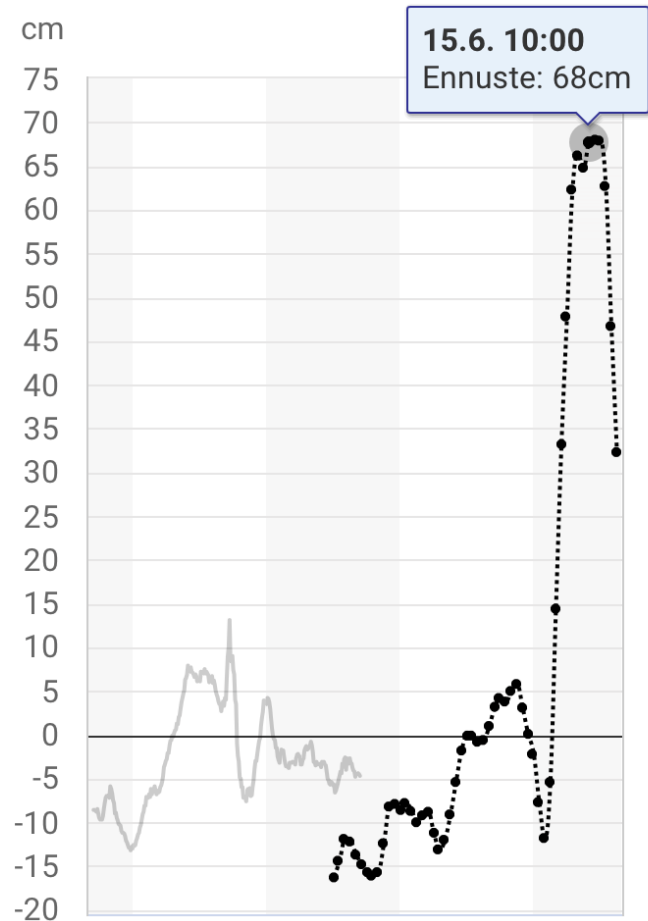

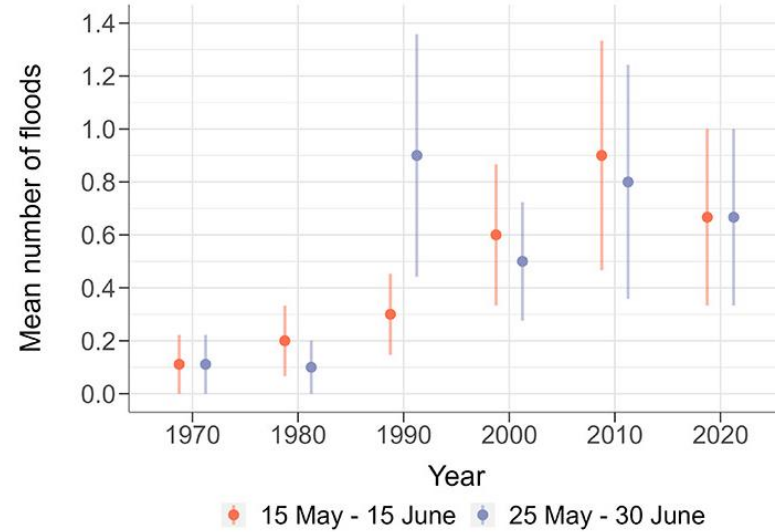
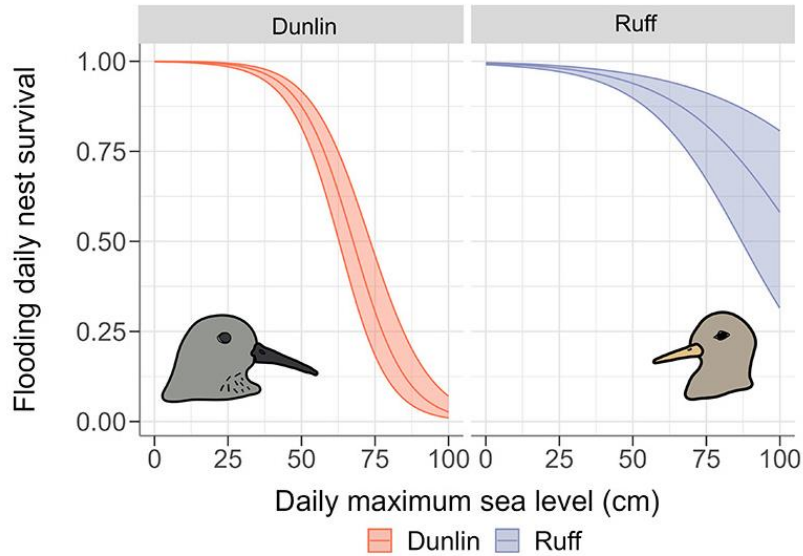
Kuva: Clemens Küpper

Esityksen sisältö:

- Kertaus tuulitulvatutkimuksesta
- Case-esimerkit LP:n lintuvesikohteilta
 - Suunnittelu
 - Kunnostustoimet
 - Opit
 - Linnustoseurannat

Biological Conservation
Volume 302, February 2025, 110970

Increased wind flood frequency leads to decreased nest success of endangered waders in managed shore meadows

Kari Koivula ^{a,1}, Hanna Algorta ^{a,b,1}, Eveliina Airaksinen ^a, Jelena Belojević ^{a,b}, Clemens Küpper ^b, Mikko Oranen ^a, Veronika A. Rohr-Bender ^b, Nelli Rönkä ^a, James D.M. Tolliver ^b, Veli-Matti Pakanen ^{a,1}

- +40 cm:n vedenkorkeuden ylittyessä pesien selviytyminen heikkenee selvästi
- Kriittisen 40 cm:n vedenkorkeuden ylittävät tuulitulvat ovat yleistyneet viimeisten 50 vuoden aikana Perämerellä

Tauvon Ulkonokka ja Munahieta, Siikajoki

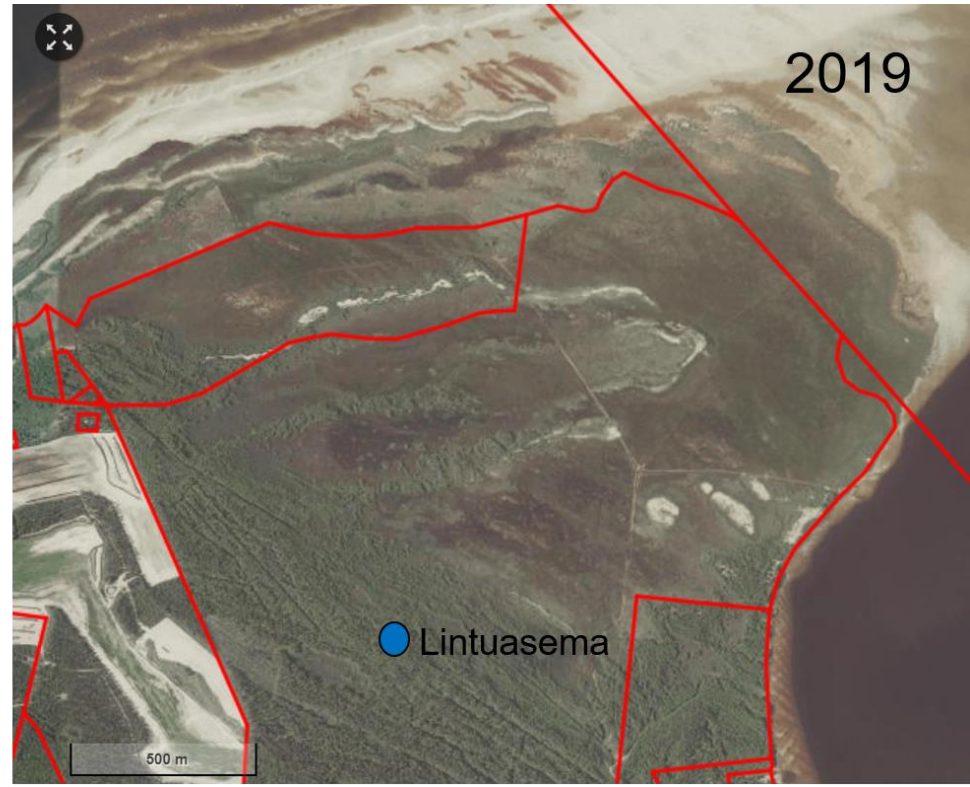
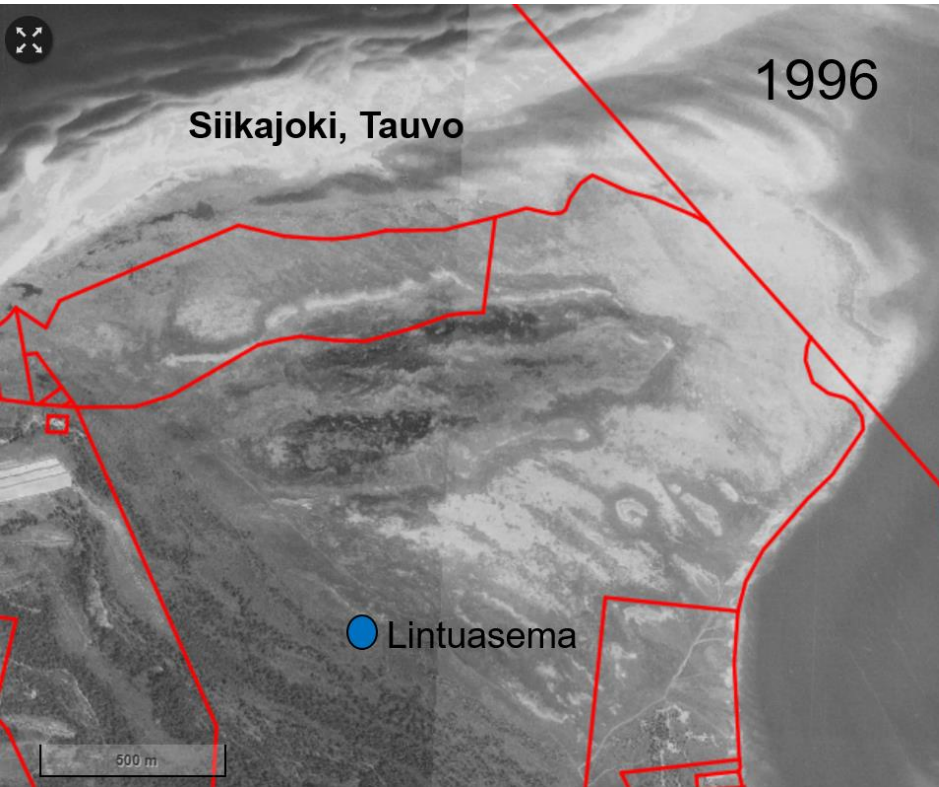
Yleiskuvaus

- Osa **Siikajoen lintuvedet ja suot Natura 2000 -aluetta** sekä valtakunnallisesti arvokasta tuuli- ja rantakerrostuma-aluetta.

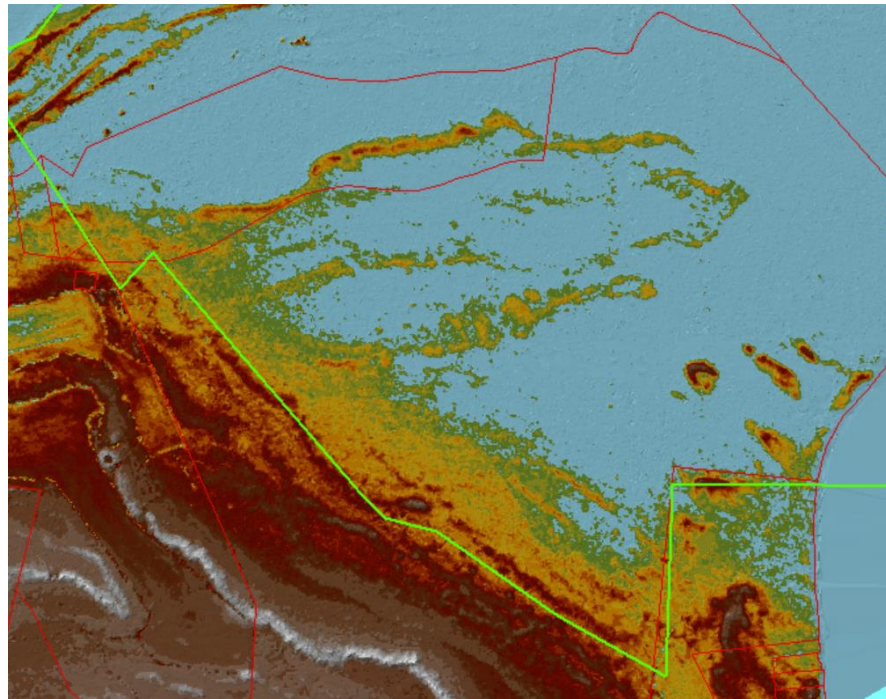
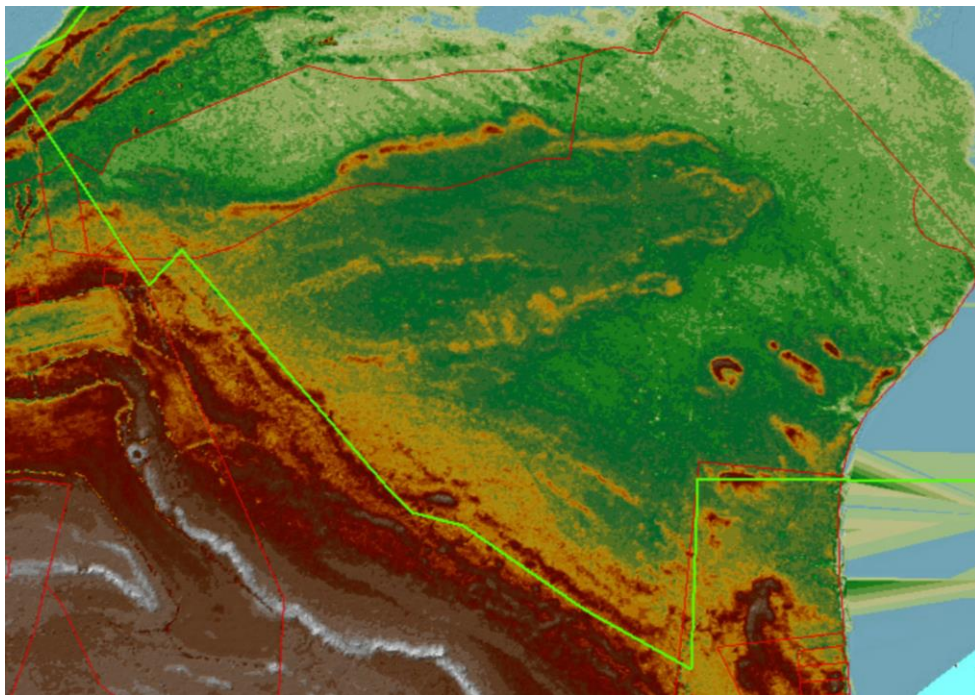
Muutos ja hoitohistoria

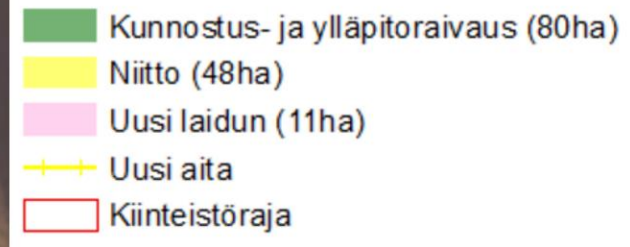
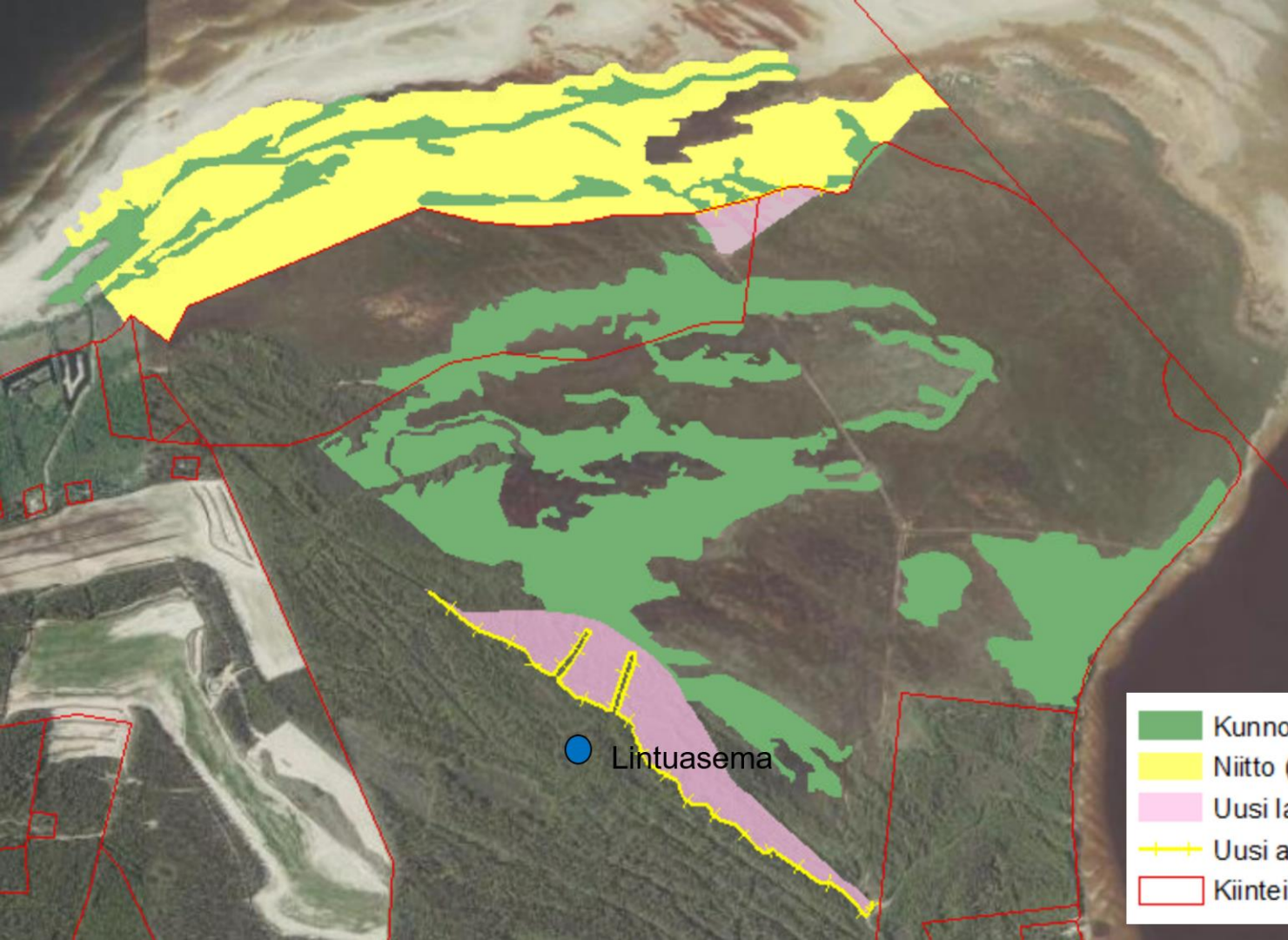
- **1950-luku:** alue pääosin avointa hietikkoa
- **1980-luku:** laajalti matalakasvuista rantaniittyä
- **1980-luvulta lähtien:** maankohoaminen, rehevöityminen ja kasvillisuussuksessio ovat lisänneet ruovikoitumista, pensoittumista ja dyynien metsittymistä.
- **Ennen HELMIä:** pienialaisia dyynien raivauksia sekä rantaniittyjen hoitoa niittämällä ja yli vuosikymmenen ajan laiduntamalla.

Tauvon Ulkonokka ja Munahieta, Siikajoki

Ulkonokka 0cm ja +80cm vedellä (N2000)

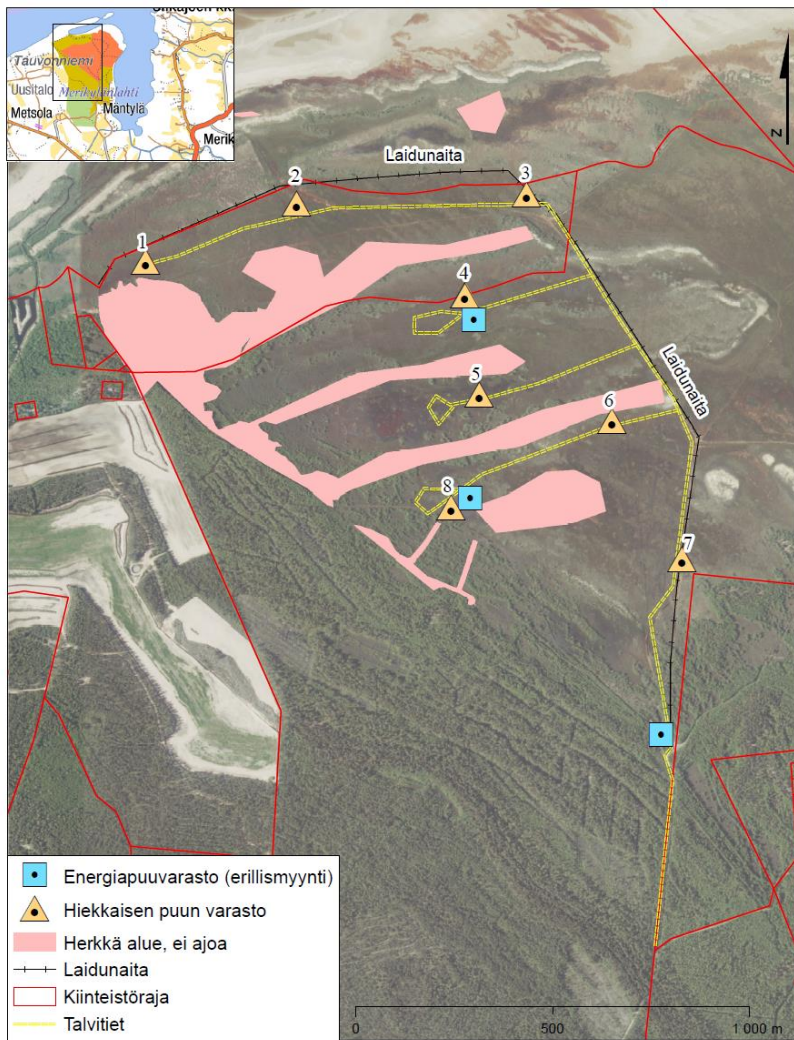

Tauvon Ulkonokka ja Munahieta, Siikajoki, raivaus juurineen

alkutalvi
2023

syksy 2023

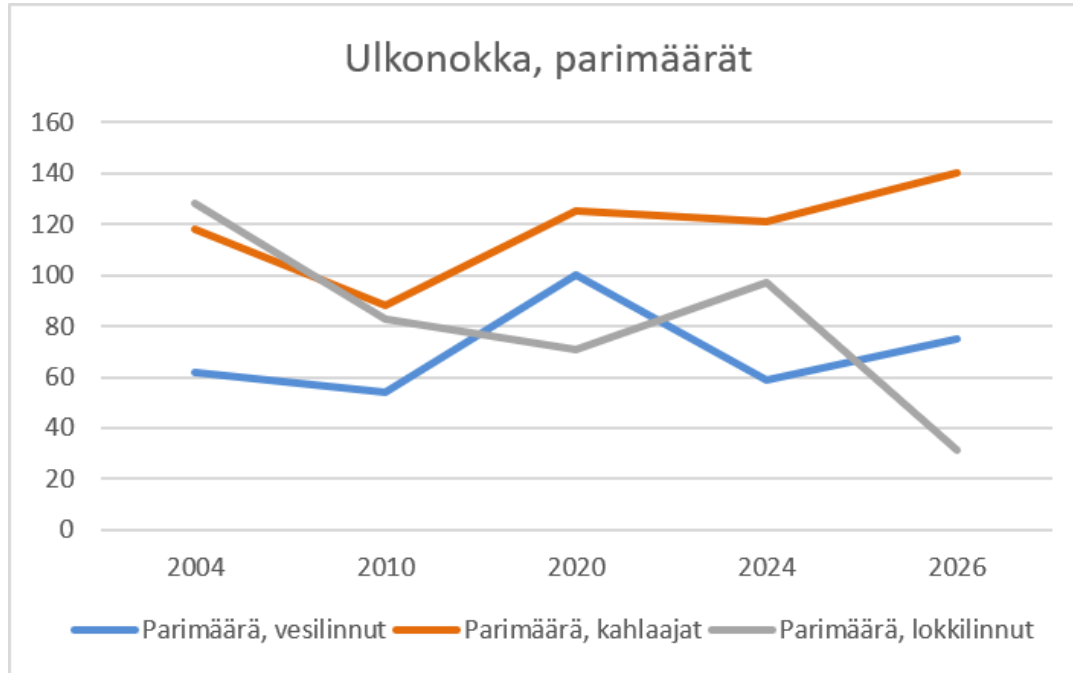

Kustannukset

HELMI Tauvo kunnostus- ja ylläpitoraivaus 2022-2023				
79 ha	€/h	alv 24%	Tunnit/kuormat	
Juurineen nosto	95	47342	496	
Lähikuljetus	119	72251	607	
Giljotiini	101	35695	353	
Hiekkaisen puun ajo		62614	127	493€/kuorma!
Välisumma		217902	1455 kpl	
Puutulot		11500		
Yht.		206402	euroa	
HELMI Tauvo täydennysraivaus 2023				
81ha	€/h	alv 24%	Tunnit	
Henkilötyö (raivaussaha)	119	24790,08	208,25	2,5h/ha!
HELMI Tauvo PB Aitaaminen 2023				
11 ha				
Vuokralainen ympäristötuella				
HELMI Tauvo PB Ruovikon murskaus 2023				
14,87ha	€/ha	alv 24%	Hehtaarit	
Murskaus konetyönä	372	2976	8	
Murskaus ja haravointi konetyönä	496	1984	4	
Yht.		4960	12	
HELMI Tauvo lahoppuun tuottaminen 2022				
1,18ha				
Oma työ				
Kokonaiskustannukset	236152	€		

Linnustoseurannat

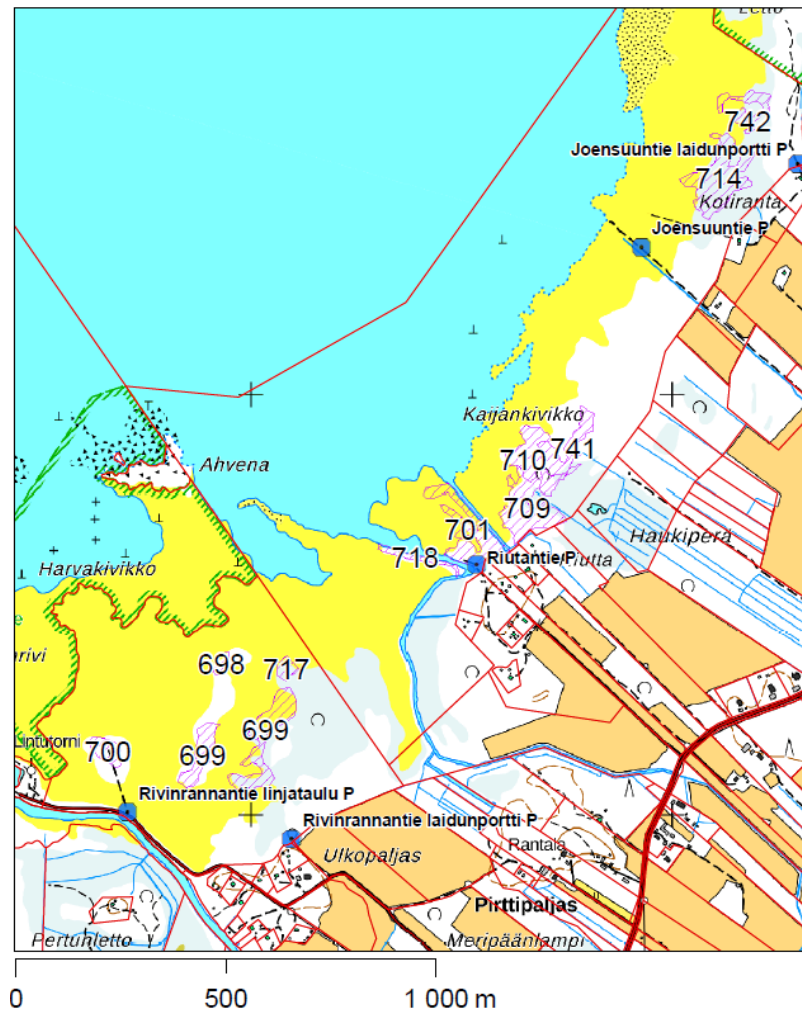
Tauvon Ulkonokka ja Munahieta, Siikajoki

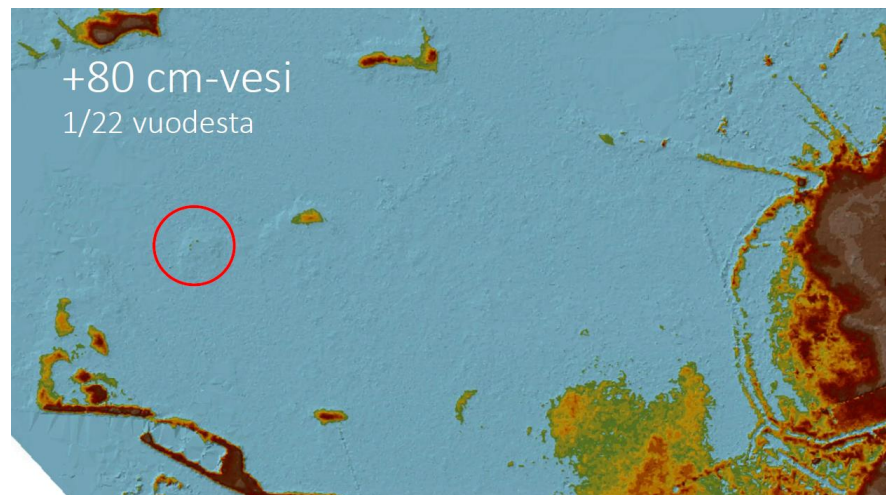
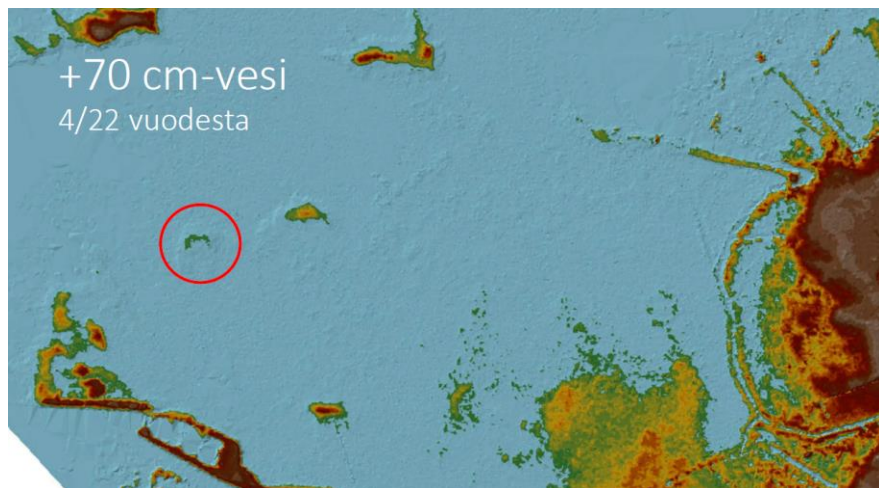
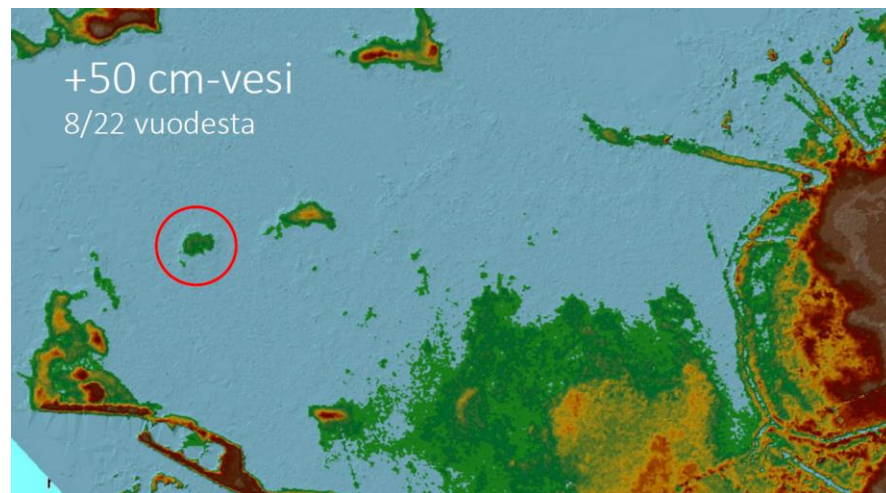
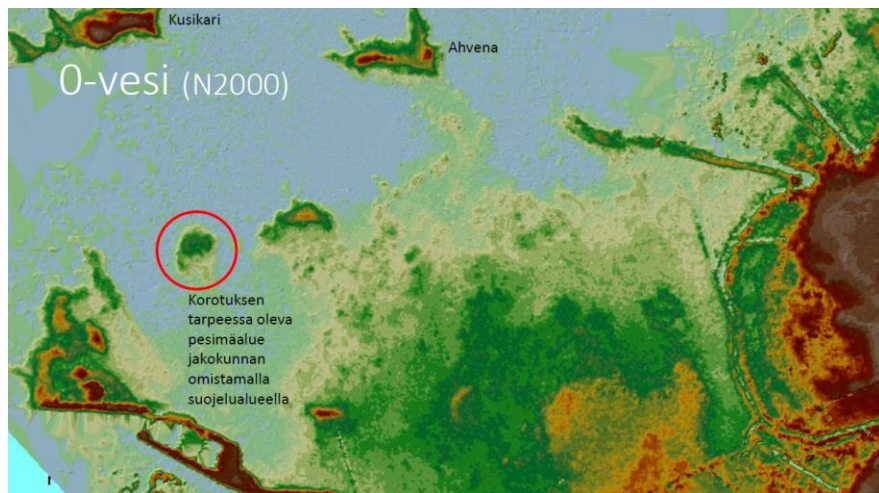
Olkijokisuu – Pattijoen pohjoishaara, Raahen Henkilötyöraivaus

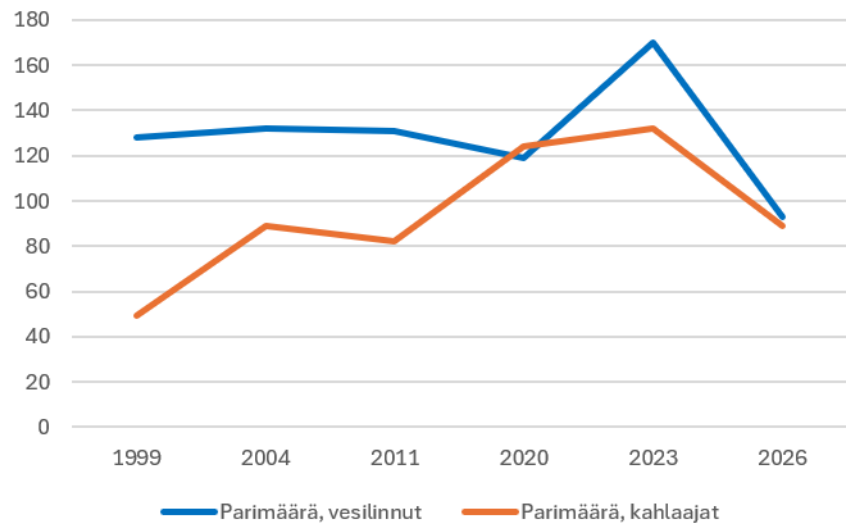

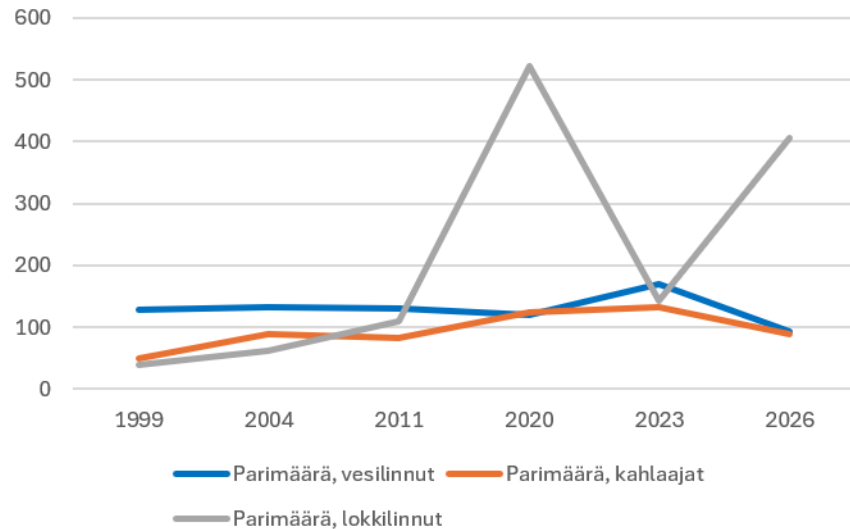
- Puustoiset Natura-luontotyytit ja maanomistusolot rajoittaa pienten Natura-alueiden kapeilla rantaniityillä yläniityn raivaamista
 - Laidunalueilla tallausriski
 - Pesimäalueiden korotustarpeet

Olkijokisuu - Pattijoen pohjoishaara,
parimäärät

Olikijokisuu - Pattijoen pohjoishaara,
parimäärät

Opit

Toimii

- Kantojen nosto – erit. lepän vesomista jonkin verran, mutta traktorimurskaus myöhemmin helppoa, kunhan osaava ja luotettava koneurakointi
- Osa-alueiden priorisointi
- Lohkoaitaaminen ja laidunyhdistäminen
- Jatkohoitona laidunnus ympäristötuella
- Arvokkaimpien alueiden korotus silloin kun mikään muu ei ole mahdollista?

Hankalaa tai Ei toiminut

- Helmi-tukisummien raportointi (4 osa-aluetta tuntikirjanpidossa ja laskutuksessa)
 - YSA vs. LP:n alue
 - Perinnebiotooppien jatkuva hoito aloitettu ennen v.2020 vs. uusi ala
- Juurineen nosto kokopuuna
 - Kasat löyhiä ja hiekkaista puuta ajettiin satoja kuormia
- Työmaavalvonta täydennysraivauksissa
 - Gpx-jäljen edellytys laskutukseen?
- Jatkohoitona niitto märillä alueilla ympäristötuella

Kuva: Veli-Matti Pakanen

Johtopäätöksiä:

- Rannikon luonnonhoidossa tuulitulviin varautuminen kuuluu ilmastonmuutoksen varautumistyöhön
- Syytä kohdistaa resurssit isoihin aloihin?
- Yläniityn lisäksi muuhun elinympäristön laatuun on kiinnitettävä huomiota
- Lökkikolonioiden paikat tulee tarkemmin turvata laiduneläinten tallaamiselta

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus